

Efter kræftbekendtgørelsen er der krav om særlig uddannelse ved visse arbejder med styren (polyesterstøbring) og nikkel (svejsning i rustfrit stål). Der er endvidere krav om, at arbejde med en række kræftfremkaldende stoffer, materialer og arbejdsprocesser kun må udføres af personer, der har fået vejledning om de sikkerheds- og sundhedsmæssige problemer og foranstaltninger i forbindelse med arbejdet. Vejledningen skal gives enten af virksomhedens bedriftssundhedstjeneste eller personer, der har gennemgået en særlig uddannelse, som er godkendt af direktøren for Arbejdstilsynet.

Mange af de nævnte stoffer og materialer er opløsningsmidler eller indgår i produkter, der skal forsynes med kodenummer efter bekendtgørelsen herom.

Efter Arbejdsministeriets bekendtgørelse om asbest er der krav om en særlig uddannelse af personer, som er beskæftiget med nedrivning af asbestholdig materiale indvendigt i bygninger og i skibe, tog, maskiner m.v.

Udlægning af asfaltmaterialer må kun udføres af personer, der enten har gennemgået en særlig uddannelse eller er instruerede om den sikkerheds- og sundhedsmæssige fuldt forsvarelige udførelse af arbejdet af en person, der har gennemgået uddannelsen.

Det indgår som en af de 7 visioner i handlingsprogrammet »Rent Arbejds miljø år 2005«, at arbejdsbetinget udsættelse for kræftfremkaldende stoffer og materialer samt opløsningsmidler skal undgås eller reduceres mest muligt. I den forbindelse udarbejder Arbejdstilsynet i øjeblikket en dokumentationsrapport om forebyggelse af udsættelse for kræftfremkaldende stoffer og forebyggelse af hjerneskader som følge af opløsningsmidler.

I forbindelse med arbejdet med visionerne udpeger Arbejdstilsynet i samarbejde med Arbejds miljøinstituttet de mest betydende stoffer i forhold til risikoen for udvikling af arbejdsbetinget kræft og hjerneskader.

Efter min opfattelse gøres der samlet set meget for at sikre, at arbejde med farlige stoffer og materialer foregår forsvarligt. Samtidig deler jeg opfattelsen af, at undervisningen omkring arbejde med farlige stoffer og materialer er et vigtigt sted at sætte effektivt ind. Jeg har derfor bedt Arbejdstilsynet om nærmere at overveje behovet for at stille yderligere krav om undervisning af ansatte som et element i forebyggelsen af udsættelse for kræftfremkaldende stoffer, materialer og opløsningsmidler, samt behovet

for eventuelt at samle den eksisterende undervisning i et eller flere moduler.

Spm. nr. S 778

Til forskningsministeren (9/7 98) af:

Susanne Clemensen (CD):

»Er ministeren enig i, at det, blandt andet set i lyset af voksende problemer med rekruttering af kvalificerede undervisere og forskere ved universiteterne, bør overvejes at skabe mulighed for, at man undgår at lade privat finansierede ph.d.-studerende betale studieafgift, for eksempel ved oprettelse af en særlig pulje?«

Begrundelse

En del unge forskere opnår støtte til videnskabelige forskningsprojekter fra store private fonde. De får midler til dækning af egen løn og måske apparatur og laboratorieudgifter. Men fondene afviser at betale den studieafgift, som universiteterne kan opkræve af privat finansierede ph.d.-studerende. Det er ikke symbolske beløb, der er tale om, idet der for Sundhedsvidenskab typisk opkræves mellem 13.500 kr. og 60.000 kr. årligt, hvis der sker opkrævning. For de andre områder er der typisk tale om en opkrævning på omkring 40.000 kr. årligt. Disse beløb er oplyst i forbindelse med besvarelsen af et spørgsmål fra Folketingets Uddannelsesudvalg til undervisningsministeren i december 1997 (alm. del - bilag 221).

Dygtige unge forskere, der selv har været i stand til at skaffe midler til deres forskning, bliver herved sat i en uheldig klemme, idet de enten må lade være med at lade sig immatrikulere som ph.d.-studerende eller selv betale den ret høje studieafgift. Med de lønninger, man får som ung forsker, er for eksempel 180.000 kr. over tre år et så stort beløb, at nogle vælger helt at opgive deres forskningsprojekt, selv om de har fået midler til det. Andre vælger at gennemføre deres forskning, men kan så ikke opnå en ph.d.-grad og blive betragtet som »rigtige« forskere.

Institutionerne skal selvfølgelig holdes fast på forpligtelsen til at sikre sig, at der er de fornødne bevillinger til at give den studerende en kvalificeret uddannelse. Men selv uden